

REPUBLIKA

ROK XVI

ŁÓDŹ, ŚRODA, 29-go CZERWCA 1938 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY

N. 176

Sejm przeciw projektowi min. Grabowskiego

w sprawie udziału czynnika obywatelskiego w sądownictwie karnym: — Wskutek negatywnego stanowiska komisji prawniczej, minister Grabowski projekt swój wycofał

Warszawa, 28 czerwca.

Zupełnie nieprzewidywany los spotkał dziś na komisji prawniczej sejmowy projekt ustawy o udziale czynnika obywatelskiego w sądownictwie karnym. Zgłoszony do sejmu przed miesiącem przez ministra sprawiedliwości p. Witolda Grabowskiego projekt ustawy ma swoją historię. Kiedy na wniosek ministra Grabowskiego kasowano sądy przysięgłych w Polsce w tych dzielnicach, gdzie one jeszcze istniały, min. Grabowski, spotykając się zarówno w sejmie, a szczególnie w senacie, ze sprzeciwem przeciwko oddawaniu całej go orzecznictwa karnego w ręce sędziów zawodowych — obiecał senatorowi, iż złoży projekt ustawy, zapewniającej udział czynnika obywatelskiego w karnym wymiarze sprawiedliwości.

Słowa tego min. Grabowski dotrzymał i projekt zgłosił, jednakże projekt nie przypadł do gustu kołom parlamentarnym, a w szczególności prawnikom

zasiadającym w sejmowej komisji

W dyskusji, która dzisiaj się w komisji prawniczej odbyła, poseł adw. Olaszewski oświadczył, iż wprowadzenie do orzeczenia karnego czynnika obywatelskiego będzie miało wtedy tylko sens, jeśli czynnik obywatelski będzie miał przewagę nad sędziami zawodowymi, tak, jak się to działo w sądach przysięgłych. Jeśli jednakże czynnik obywatelski będzie miał charakter wyłączny opiniodawczy, — to taka ustawa jest wogóle niepotrzebna.

Poseł dr. Sommerstein wystąpił również przeciwko projektowi, zgłoszonemu przez min. Grabowskiego, wskazując, że wedle tego projektu sędziowie obywatele, których zasiada w kompiecie sądzącym 2 na 3 sędziów zawodowych, sprowadzeni są prosto do roli figurantów.

Poseł Morawski stwierdził, iż projekt min. Grabowskiego nosi cechy pracy dorywczej i nie jest fachowo przy-

gotowany. Popiera on wywody posła dr. Sommersteina, wypowiadając się również za większością sędziów obywatelskich w komplecie sądzącym. W rezultacie wnosi o odrzucenie projektu, zgłoszonego komisji.

W dalszej dyskusji szereg mówców wypowiedział się w sposób podobny, a odpowiadał im min. Grabowski. Wypowiadając się przeciwko nadawaniu w sądownictwie karnym przewagi czynnikowi obywatelskiemu nad sędziami zawodowymi, min. Grabowski dał wyraz przekonaniu, że z ducha Konstytucji polskiej wynika, że tylko sędzią zawodowy może kształtować poczucie prawne społeczeństwa.

Poseł Witwicki (klub ukraiński) proponuje wprowadzenie do projektu ustawy poprawki, polegającej na tym, ażeby w okręgach sądowych, w których zamieszkują narodowości inne, poza polską, w składzie kompletu sądzącego zasiadał członek tej narodowości, do

której przyznaje się podsadny. Min. Grabowski wystąpił stanowczo przeciwko poprawce posła Witwickiego, stwierdzając, iż solidarność narodowa może wręcz wypaczyć wymiar sprawiedliwości.

Kiedy dyskusja została wyczerpana, okazało się, że znaczna większość komisji jest z przedłożonego projektu niezadowolona. Na wniosek posła Gauzy komisja wyraziła opinie, iż byłoby bardziej celowe rozważyć rządowy projekt ustawy o udziale czynnika obywatelskiego w orzecznictwie karnym dopiero na najbliższej sesji zwyczajnej sejmu i senatu, a nie obecnie, gdyż przedłożony projekt musiałaby komisja gruntownie jeszcze raz przerepracować i zmienić.

Minister Grabowski oświadczył, że wobec tej niemal jednomyślnej opinii komisji prawniczej sejmowy projekt ustawy, zaznaczając jednakże, że wniosła go ponownie na zimową sesję zwyczajną sejmu i senatu.

Rewolta w hiszpańskim Maroko?

Łudność arabska nie chce brać udziału w wojnie hiszpańskiej. — Czterech Arabów rozstrzelano

Paryż, 28 czerwca.

Według otrzymanych tu wczoraj wiadomości, w Maroku hiszpańskim dojsć miało do poważnych zaburzeń.

W Tetuan rozrzucone masowo ulotki nawołujące do przeciwstawienia się dalszemu mobilizowaniu ludności miejscowej i rzucaniu jej na fronty wojny do morze w Hiszpanii.

Policja aresztowała czterech głównych kolporterów ulotek. Aresztowani stawieni zostali przed sąd wojenny i skazani na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Londyn, 28 czerwca.

(PAT) Premier Chamberlain oświadczył dziś w Izbie Gmin, że odpowiedź rządu w Burgos na brytyjską notę protestacyjną przeciw bombardowaniu statków angielskich dotychczas nie nadeszła.

Ambasador brytyjski w Hendaye otrzymał instrukcję poczynienia u rządu w Burgos odpowiednich kroków celem przyspieszenia udzielenia tej odpowiedzi.

Paryż, 28 czerwca.

(PAT) Donoszą z Perpignan o nowym wzmocnieniu przez rząd francuski obrony przeciwlotniczej na granicy franco-hiszpańskiej.

Do Pert Vendres przybyła bateria artylerii przeciwlotniczej z Cherbourg, złożona z 80 ludzi obsługi, 4 dział, reflektorów oraz licznego sprzętu pomocniczego.

Alicante, 28 czerwca.

(PAT) Dziś 8 samolotów gen. Franco zrzuciło w południe na miasto około 100 bomb. Bombardowano również okoliczne miejscowości San Vicente i Villa Franqueza, powodując poważne spustoszenia.

Rzym, 28 czerwca.

(PAT) Min. spr. zagr. Ciano odbył rozmowę z ambasadorem brytyjskim przy Kwirynale lordem Perthem. Zdaniem kół angielskich, rozmowa miała za przedmiot zagadnienia hiszpańskie, a zwłaszcza kwestie bombardowania statków handlowych oraz ostatnie demarche Barcelony, dokonanej w Paryżu i Londynie.

Co mówi gen. Franco?

Londyn, 28 czerwca.

(PAT) „Times” zamieszcza wywiad swego specjalnego korespondenta z gen. Franco, w którym generał proponuje jako rozwiązanie trudności międzynarodowych, spowodowanych bombardowaniem portów przez jego samoloty, wyznaczenie jednego portu zdala od terenu działań wojennych wyłącznie dla żeglugi handlowej o charakterze nie wojskowym. Z portu tego zostałyby usunięte wszelkie objekty wojskowe, przyczym administracja jego spoczywałaby w rękach przedstawicieli państw neutralnych.

Według gen. Franco większość zatopionych statków, płynących pod flagą brytyjską stanowi własność towaryszów, zarejestrowanych w Anglii dopiero po wybuchu wojny hiszpańskiej, celem korzystania z ochrony, jakiej udziela flaga brytyjska. Wiele z tych statków było dawniej własnością Hiszpanów i zostało

skonfiskowanych z początkiem wojny przez rząd madrycki.

Na zakończenie gen. Franco wypowiedział się na temat złota, zdeponowanego w Banku Francji. Samowolna decyzja w tak doniosłej sprawie — zaznaczył generał — stworzyłaby przepaść między nami i krajem, który złoto to przyjął. — Złoto zdeponowane w Banku Francji, nie należy do państwa hiszpańskiego. Jest ono własnością prywatnego Domu Bankowego, który znajduje się w stosunkach z państwem. Złoto to jest własnością prywatnych akcjonariuszy, których większość razem z całą radą nadzorcza znajduje się obecnie na terytorium Hiszpanii, podległym rządowi w Burgos.

Rząd czeski zapowiada represje wobec wszystkich urzędników i nauczycieli, którzy występują przeciw całości i ustrojowi państwa

Praga, 28 czerwca.

(PAT) Min. sprawiedliwości dr. Derer na zebraniu młodzieży demokratycznej w Davinskij Novej Wsi wygłosił przemówienie, zapowiadające w niezwykle ostrej formie walkę ze „szkodnikami państwa i zdrajcami”.

„Urzednicy państwowi, pracownicy przedsiębiorstw państwowych i instytucji, jak również wszyscy nauczyciele i księża, którzy otrzymują cześć pensji ze skarbu państwa — mówil minister — będą oddani pod sąd, gdyby zawinili przeciwko całości, suwerenności i formie demokratycznej państwa, lub

gdyby brali udział w takich organizacjach, które pracują przeciwko całości i suwerenności republiki”.

Praga, 28 czerwca.

(PAT) Na zebraniu Izby Przemysłowo-handlowej w Bernie dr. Mayer w referacie swym o sytuacji gospodarczej Czechosłowacji stwierdził, iż należy oczekiwać ze strony Niemiec nacisku gospodarczego.

Mówca zaznaczył, że o ile w r. 1924 eksport czeskosłowacki do Niemiec i Austrii wynosił przeszło 40 proc. całego eksportu, to w r. 1937 spadł do 21 procent.

Pokładane wielkie nadzieje na rozwój stosunków handlowych ze St. Zjednoczonymi zawiodły, a to ze względu na niewyjaśnioną sytuację polityczną.

Następnie mówca zwrócił uwagę na niebezpieczeństwo, grożące czeskosłowackiemu życiu gospodarczemu wobec przesunięcia punktu ciężkości niemieckiego handlu zagranicznego do Europy wschodniej i południowo-wschodniej. Remedium widzi mówca w rozwinięciu stosunków handlowych z Polską. Leżałoby w interesie obu państw, aby stworzyły one blok, którego znaczenie byłoby niezwykle doniosłe.

Z rynku ubezpieczeniowego

W dniu 20 czerwca r. b. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Towarzystwa Ubezpieczeń VITA-KOTWICA S. A. w lokalu Towarzystwa, przy ul. Jasnej 6. Bilans Towarzystwa za rok 1937 zamyka się cyfrą Zł. 26.819.810,38, zaś Rachunek Strat i Zysków wykazuje nadwyżkę w wysokości Zł. 7.566.64. Stan portfeli ubezpieczeń na koniec roku 1937 wynosił Zł. 95.675.765,— w kapitale, zaś suma ubezpieczonych rent wynosiła Zł. 8.873,— Liczba polis na koniec roku 1937 wynosiła 20.769.

Towarzystwo VITA-KOTWICA nabyło w roku sprawozdawczym polski portfel ubezpieczeń Powszechnego Tokarzystwa Ubezpieczeń „Der Anker” w Wieluniu, które w ciągu kilkunastoletniej działalności na terenie Małopolski i Śląska przysłużyło sobie uznanie szerokiej rzeszy ubezpieczonych. Transakcja ta rozszerzyła podstawy działalności Towarzystwa VITA-KOTWICA. Sfinansowanie tak poważnej inwestycji możliwe było dzięki poparciu udzielonemu przez głównego akcjonariusza Szwajcarskie Towarzystwo Reasekuracyjne w Zurychu.

W roku sprawozdawczym Towarzystwo pozyskało 2619 nowych ubezpieczeń na sumę zł. 14.852.163.— Zatem zarówno pod względem wysokości portfeli, jak i nowej produkcji, VITA-KOTWICA stanęła w rzędzie najpoważniejszych Zakładów Ubezpieczeń w Polsce.

Rachunek ubezpieczeń na życie jest całko-

wicie zrównoważony, co pozwala spodziewać się dalszego pomyślnego rozwoju w przyszłości i wykazuje, iż działalność Spółki jest oparta na dostatecznie szerokiej i racjonalnych podstawach. Suma wypłaconych w roku 1937 kapitałów pośmiertnych i ekspiracji wynosiła Zł. 1.454.284,58, ogólna suma wypłat z tytułu odszkodowań i wykupów wyniosła Zł. 2.328.125,95. Ponadto z tytułu waloryzacji przedwojennych ubezpieczeń b. Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie w ciągu roku 1937 wypłacono Zł. 52.412,98. Rezerwy techniczne, które mają pełne ustawa wymagane pokrycie, wynoszą Zł. 23.383.218.— Znajdują one pokrycie w następujących lokatach: nieruchomości Zł. 7.618.364,12, papiery wartościowe Zł. 8.402.686,76, pożyczki hipoteczne i pożyczki pod zastaw własnych polis Zł. 7.795.112,18. — razem Zł. 23.816.163,06.

Na podstawie powyższych cyfr bilansu i sprawozdania Zarządu stwierdzić należy, iż Towarzystwo Ubezpieczeń VITA-KOTWICA dzięki należytej szerokiej podstawie działalności i oszczędnej oraz sprężystej gospodarce wykazuje pomyślny rozwój. Prezesem Rady Nadzorczej jest p. Antoni Wieniawski, Prezes Rady Powszechnego Banku Związkowego w Polsce. Skład Zarządu Towarzystwa stanowią: Prezes: Zbigniew Rozmanit, przemysłowiec. Członkowie: Władysław Kozłowski, Dyrektor Zarządzający, Paweł Górski, Zastępca Dyrektora Zarządzającego.

W Austrii niema dziś święta

Na mocy zarządzenia Buerckla, dzień dzisiejszy jest dniem roboczym

Wiedeń, 28 czerwca.

(PAT) Komisarz Buerckel wydal dziś rozporządzenie, którego mocą jutrzejsze święto św. św. Piotra i Pawła będzie w Austrii normalnym dniem roboczym.

W Wiedniu skreślono z listy adwokackiej 721 adwokatów Żydów, którzy osiedlili się w Wiedniu po roku 1914.

Londyn, 28 czerwca.

(PAT) Jak donosi „Times” odpowiedź rządu Rzeszy na pismo rządu brytyjskiego w sprawie mienia rządów angielskich w Niemczech jest częściowo zadawalająca.

Jak wiadomo, dekret rządu Rzeszy z 26 kwietnia, wymagający rejestrowania wszelkiego majątku Żydów, nie mówi nic o własności Żydów zagranicznych.

Na pytanie Anglii rząd Rzeszy odpowiedział, że obywatele brytyjscy, mieszkający poza granicami Niemiec, nie są obowiązani rejestrować swego mienia z wyjątkiem tych, którzy nabyli obywatelstwo brytyjskie po opuszczeniu Niemiec w charakterze emigrantów.

Wino, 28 czerwca.

W drugim dniu walnego zjazdu Zw. Peowiazków w Wilnie, od wczesnych godzin porannych obradowali poszczególne komisje. O godz. 9.45 odbyła się zbiórka uczestników zjazdu na dziedzińcu uniwersyteckim, do czym w zwartych szeregach przemarszerowano na Rosse.

Po ustawieniu się oddziałów w dwu szeregach na ulicy na wprost cmentarza i legionowe musimy pomnożyć o młode siły, o siły czynne w narodzie.

Siły te mobilizujemy na platformie Obozu Zjednoczenia Narodowego. Proszę obywateli! Pleśń Pierwszej Brygady, pleśń straceńców, stała się po wielu latach pleśnią zwycięzców lecz nasz wielki Komendant Józef Piłsudski uczył nas, że w służbie dla Polski nigdy nie wolno spocząć na laurach. To też ideą naszą: dzieło spójności wewnętrznej naszego narodu, musimy doprowadzić do końca. Idealny jest my, peowiaci i legionieści, chcemy być chorągiewami. Dookoła osoby Pana

Prezydenta Rzeczypospolitej i Naczelnego Wodza Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydzę mobilizujemy tysiączne masy Polaków, wiodąc Polskę do wielkości i potęgi!

Do przemówienia płk. Ulrycha, prezes Związku Legionistów odczytał następującą deklarację legionowo-peowiacką:

„My, szeregi legionowo-peowiackie, jako zwarty obóz byłych żołnierzy Komendanta Józefa Piłsudskiego, stwierdzamy niezłomną postawę i wolę wypełnienia obowiązku, włożonego na nas przez Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego-Rydzę, podnoszenia życia polskiego wzywać we wszelkich jego dziedzinach, ponad ambicje i sympatie osobiste, ponad trudy i troski życiowe. Legionieści i peowiaci niezłomnie bronić będą najwyższego honoru — honoru służby ojczyźnie. Honor służby wymaga od nas, byśmy spuściznę po Komendancie stale pomnażali, a pracą swoją na każdym stanowisku tworzyli Polskę mocniejszą i doskonalszą. Przez służbę w szeregach strzeleckich, drużyniakich, legionowych i peowiackich, przez walkę o niepodległość, jaką przeszliśmy, łączymy nas wszystkich wielką odpowiedzialnością wobec dnia dzisiejszego i wielkiego Jutra Rzeczypospolitej.

Prezydent Rzeczypospolitej i Naczelnego Wodza Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydzę mobilizujemy tysiączne masy Polaków, wiodąc Polskę do wielkości i potęgi!

„W imieniu Związku Legionistów Polskich pozdrawiam waszą bratnią organizację, z którą łączą nas wspólne przeżycia, wspólne boje, wspólne dole i wspólne niedole. Pragniemy w waszym podziękowaniu naszemu prezesowi za udział w naszym zjeździe — w walnym zjeździe delegatów.

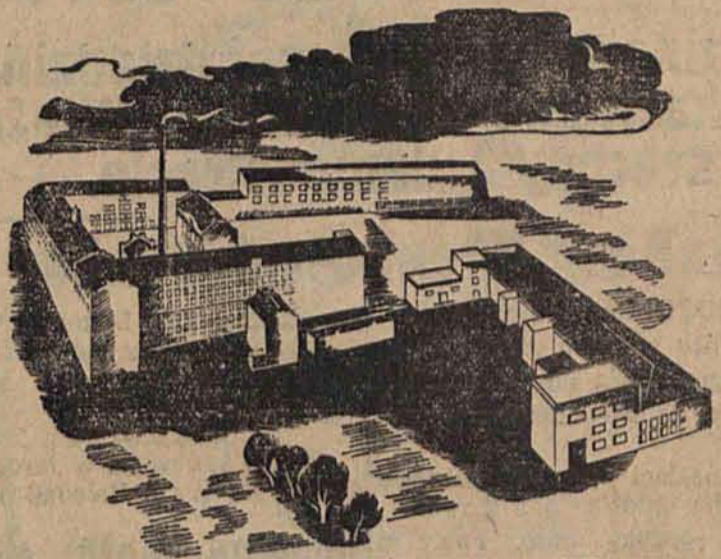
Przybywam do was, aby jednocześnie zaprosić was na największy przegląd sił legionowo-peowiackich, jaki odbędzie się w 25-lecie wymarszu pierwszej kadrowej. Pragniemy w roku przyszłym uczynić przegląd naszych zwartych szeregów. Szeregi peowiackie

Przybywam do was, aby jednocześnie zaprosić was na największy przegląd sił legionowo-peowiackich, jaki odbędzie się w 25-lecie wymarszu pierwszej kadrowej. Pragniemy w roku przyszłym uczynić przegląd naszych zwartych szeregów. Szeregi peowiackie

Przybywam do was, aby jednocześnie zaprosić was na największy przegląd sił legionowo-peowiackich, jaki odbędzie się w 25-lecie wymarszu pierwszej kadrowej. Pragniemy w roku przyszłym uczynić przegląd naszych zwartych szeregów. Szeregi peowiackie

NOWA FABRYKA

MATERIAŁÓW FOTOGRAFICZNYCH

Sp. Akc. „J. Franaszek” ma zaszczyt zawiadomić, że w dn. 28.6 została otwarta nowa fabryka materiałów fotograficznych. Papiery fotograficzne Mirax, Nigrone, Tonax są do nabycia we wszystkich składach fotograficznych.

Zjazd P.O.W. w Wilnie

wypowiedział się za współpracą z O. Z. N. — Jak brzmi wspólna deklaracja Peowiazków i Zw. Legionistów

Ofiarnością swoją i pracą, wysiłkiem ducha i serc naszych — pobudzać będziemy naród do pełniejszego i doskonalszego życia, na którym oparta musi być potęga państwa i jego siły obronne. W tym marszu kolumnom legionowo-peowiackim przewodzi Wódz Naczelny Marszałek Śmigły-Rydz. Rozkazy Jego i powierzone nam zadania wypełnić będziemy w poczuciu żołnierskiej dyscypliny i pełnej uinności do Wodza. Obóz Zjednoczenia Narodowego, powołany do życia przy poparciu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przez Marszałka Śmigłego-Rydzę, prowadzi do wytworzenia w narodzie polskim zorganizoanej i jednolicie kierowanej woli do podjęcia Polski wzyw.

WYCIECZKI WYPOCZYNKOWE
do **WARNOY**
PERŁY PLAŻ CZARNOMORSKICH
nad **MORZE WĘGIERSKIE**
DO SIOFOKU NAD BALATONEM

Cena **295.—**
od zł.

FRANCOPOL
ŁÓDź, PIOTRKOWSKA 104-a
WARSZAWA, MAZOWIECKA 9.

Z postawy naszej i ducha naszego płynie wielki nakaz: Legionieści i peowiaci naprzód. Do największego wysiłku i największej ofiary, aby wespół z tymi, którzy poczują się do odpowiedzialności za przyszłość Polski, podciągając za sobą młode pokolenie, wyrastające już w słońcu wolności — usuwać wszystko, co dzieli, a budzić jedność całego narodu w rzetelnej pracy dla wielkości Polski!

Deklaracja ta została uchwalona przez aklamację na zjeździe komendy naczelnej delegatów Związku Legionistów Polskich w Warszawie w dniu 25 b. m. oraz uchwalona na walnym zjeździe delegatów Związku Peowiazków w Wilnie w dniu dzisiejszym.

Do zarządu głównego zostali wybrani: prezes — minister M. Kościółkowski, członkowie zarządu głównego: Borkiewicz Adam, Budzyński Jerzy, Fikorewicz Jan, Klott Marian, Kucharski Stanisław, Kudelska Stefania, Libicki Konrad, Piekarska Wanda, Pohoski Jarek, Tomczukowa Stanisława, Wicherski Ta deusz, Frelek Klemens, Jaworski Czesław, Małski Władysław, Rudnicki Janusz, Sokolewicz Henryk, Wasutyńska Irena, Zablotniak Jan, Żyborski Wacław.

Paryz, 28 czerwca.

(PAT) W okolicy Reims nastąpiła dziś katastrofa samolotu wojskowego 5 osób zginęło.

Kawa Meinla jest niedościgniona

Zjazd... Goeringów

Berlin, 28 czerwca.

(PAT) We wtorek, dnia 28 bm. przybyło do Berlina 200 członków związku rodowego Goeringów. Związek ten założony został w roku 1911 i obejmuje oprócz rodziny Goeringów również trzy rodziny blisko z nią spokrewnione.

Wiele osób przybyło na ten zjazd z zagranicy, a nawet ze Stanów Zjednoczonych.

Wszyscy członkowie rodu są przez czas pobytu na zjeździe gośćmi feldmarszałka, który na ich cześć wyda wielkie przyjęcie oraz urządzi szereg wycieczek i festynów.

Powstańcy w Meksyku wykoleili pociąg

Waszyngton, 28 czerwca.

Donoszą z Mexico City: — Mimo oznania, iż bunt gen. Cecillo został całkowicie stłumiony, zwolennicy zbuntowanego generała dokonują coraz to nowych aktów sabotażu.

Wczoraj w pobliżu Tampico, cediłsi spowodowali wykolejenie pociągu wojskowego na linii Mexico — Vera Cruz. Wypadek ten pociągnął za sobą wiele ofiar w zabitych i rannych.

Lit będzie notowany na giełdach polskich

Warszawa, 28 czerwca.

W przyszłym tygodniu na giełdach polskich wprowadzone będzie oficjalne notowanie lita litewskiego.

Ben Josef ma być dziś stracony

w godzinach rannych na dziedzińcu więziennym w Akko. — Wszystkie zabiegi o ulaskawienie zawiodły. — Więźniowie Żydzi ogłosili głodówkę. — Strajk powszechny i demonstracje. — Wszystkie kawiarnie i kina zamknięte

W całej Palestynie panuje silne podniecenie

JEROZOLIMA, 28 czerwca. Na dziedzińcu w Akko czynione są ostatnie przygotowania do wykonania wyroku śmierci na Salomonie Ben - Josefie.

Stracenie nastąpi przez powieszenie w środę między godziną 8 a 9 rano.

W imieniu obrony adv. Foldman uczynił dziś ostatnią próbę celem wyjednania odroczenia egzekucji.

Prezes sądu najwyższego rekursu adv. Foldmana nie uwzględnił.

Komendant cytadeli w Akko zwrócił się dziś do naczelnego rabina gminy haifańskiej, rabina Barucha Maikusa, aby przybył do Akko celem udzielenia skazańcowi ostatniej pociechy.

Po otrzymaniu wiadomości, że stracenie Ben - Josefa odbyć się ma jutro rano, żydowscy więźniowie cytadeli w Akko, ogłosili głodówkę.

Wiadomość o wyznaczeniu terminu lotem błyskawicy obiegła całą Palestynę.

W Tel - Awiwie niezwłocznie przetrwano wszelką pracę w fabrykach, biurach i warsztatach. W szkołach przetrwano zajęcia.

W Jerozolimie zamarło wszelkie życie w dzielnicach żydowskich.

Grupa kobiet usiłowała poprowadzić demonstrację uczenie żydowskich szkół żeńskiej przed rezydencją Wysokiego Komisarza.

go Komisarza. Demonstracja została rozproszona przez policję. Trzy osoby aresztowano.

JEROZOLIMA, 28 czerwca. Gmina żydowska w Jerozolimie zwróciła się do Waad Haleumi o proklamowanie w całym kraju strajku protestacyjnego przeciwko wyrokowi śmierci na Salomona Ben - Josefa.

Depesza matki skazańca do Wysokiego Komisarza

Chce pożegnać się z synem przed jego śmiercią
WARSZAWA, 28 czerwca. Matka skazanego na śmierć Salomona Ben - Josefa, Rachela Tabacznik z Łucka wystosowała dziś do Wysokiego Komisarza Palestyny sir Harolda Mac Michael następujący telegram: „Ja, 60-letnia matka Salomona Ben-Josefa, proszę Wysokiego Komisarza o spełnienie mej prośby — chce się pożegnać z moim synem przed jego śmiercią. Chcę wierzyć, że Pan spełni to ostatnie życzenie”.

Wysoki Komisarz odmówił ulaskawienia

List gen. Haininga do obrońcy Ben Josefa. — Stan wyjątkowy w Jerozolimie. — Żydzi ogłosili żałobę

Jerozolima, 28 czerwca. Dziś wieczorem po demonstracjach protestacyjnych na ulicach Jerozolimy rząd proklamował w mieście stan wyjątkowy wydając zakaz ruchu ulicznego od godz. 8 wieczór do godz. 6-ej rano. Po południu ogłoszono w całej Palestynie żałobę.

Wysoki komisarz odrzucił dziś ostatnią petycję złożoną przez obronę Ben-Josefa oświadczając, że nie widzi powodu do zmiany decyzji naczelnego dowódcy sił zbrojnych gen. Haininga, który wyrok śmierci zatwierdził. Obrońca Ben-Josefa otrzymał również list od gen. Haininga, który pisze,

że nie może zmienić swej decyzji.

Londyn, 28 czerwca. Minister Mac Donald przyjął dziś na półtorgodzinnej audiencji Żabotyńskiego, któremu oświadczył, że nie może uczynić nic, aby zmienić decyzję gen. Haininga.

Emigracja Żydów z Niemiec i Europy Środkowej

ujęta ma być w ramy czteroletniego planu i sfinansowana przy pomocy międzynarodowej pożyczki w kwocie 120 milionów dolarów

Międzynarodowa konferencja w sprawie uchodźców rozpocznie się 6 lipca w Ev'ian

Evian-les-Bains, 28 czerwca. Międzynarodowej konferencji do spraw uchodźców, która rozpocznie się 6 lipca, ma być przedstawiony przez centralne organizacje żydowskie projekt czteroletniego planu emigracyjnego, który objąłby 400 tysięcy Żydów z Niemiec, b. Austrii i innych krajów. Emigracja ta miałaby być finansowana przy pomocy międzynarodowej pożyczki w wysokości 120 milionów dolarów. Szczegóły projektu są następujące:

1) Plan czteroletni przewiduje emigrację 100 tysięcy młodych Żydów rocznie, w tej liczbie 50 tysięcy mają stanowić uchodźcy z Niemiec i Austrii.

2) Z liczby 100 tysięcy emigrantów w ciągu roku, 50 tysięcy ma osiedlić się w Palestynie, 30 tysięcy w Stanach Zjednoczonych — w ramach obecnych wot emigracyjnych, 20 tysięcy zaś ma być kierowanych do innych krajów imigracyjnych.

3) Przyjmując, że 150 tysięcy uchodźców będzie mogło osobiście lub przy pomocy krewnych finansować swój wyjazd, pozostają do pokrycia koszty emigracji 250 tysięcy osób. Jeżeli przyjmie się, że koszt wyjazdu i skomunikowania jednego emigranta wyniosłby około 450 dolarów, należałoby użyć sumy 120 milionów dolarów, wliczając w to koszty administracyjne.

4) Suma powyższa jest zbyt wielka, aby mogły ją zrealizować same tylko organizacje żydowskie. Konieczna będzie przeto międzynarodowa pożyczka według projektu — pięcioprocentowa — ma być zamortyzowana w ciągu lat.

Organizacje żydowskie wskazują, że konferencja w Evian najlepiej świad-

czy o tym, iż problem emigracyjny zainteresował w znacznej mierze kraje demokratyczne, które ze swej strony powinny zwrócić baczność na ciężką

W okresie pokwitania prawdziwa naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa jest od dawna wypróbowanym środkiem domowym. Usuwająca przeważną ilość powstałych zmian, jakie mogą występować w różnych odcinkach przewodu pokarmowego.

8 wyroków śmierci zatwierdził sąd najwyższy

Warszawa, 28 czerwca. Sąd Najwyższy rozpatrywał dziś 6 spraw karnych, w których zatwierdził 8 wyroków śmierci. Jest to rekord, dotąd w Polsce jeszcze nienotowany. Wyroki śmierci, które zatwierdził dziś Sąd Najwyższy, wydane zostały wszystkie w stosunku do znanych i najbardziej niebezpiecznych morderców i bandytów.

Tak więc, pierwsza ze spraw — zatwierdzenie wyroku śmierci na słynnym handycie Maruszczyce, dalej — za-

sytuację Żydów także w innych krajach, oprócz Niemiec.

W kołach działaczy emigracyjnych wyraża się pogląd, że w chwili obecnej byt 4 i pół miliona Żydów w Europie Środkowej i Wschodniej jest poważnie zagrożony. Biorąc przeto pod uwagę, że ewentualne zaostrzenie kwestii uchodźców może nawet wywołać zatargi międzynarodowe i naruszyć in-

teresy szeregu państw, zaangażowane w akcję pomocy emigrantom organizacje wyrażają nadzieję, że obrady w Evian nakreślą drogę, która jeśli nie rozwiąże tego problemu radykalnie, to przynajmniej przyczynić się będzie musiała do jego złagodzenia i zapobieżenia ewentualnym ujemnym konsekwencjom.

Organizacje żydowskie uważają za możliwą akcję w dwóch kierunkach: 1) przyjazne wyjednanie u odnośnych państw zaprzestania prześladowań i dyskryminacji mniejszości żydowskiej oraz 2) zapewnienie prawa azylu uchodźcom, którzy już zostali zmuszeni do opuszczenia kraju ojczystego ze względu na wyznaniowych lub narodowych.

Jednocześnie reprezentowane w Evian rady będą wezwane do stanowczego i oficjalnego stwierdzenia, że nie stoja one na stanowisku braku miejsca dla Żydów w krajach ich obecnego zamieszkania, w których żyją oni od setek lat i gdzie znacznie się przyczynili do ich rozwoju gospodarczego i kulturalnego. Polityka eksterminacyjna bowiem podważa zasady prawa nie tylko w odnośnych krajach, lecz stwarza zarazem zaogniony problem o charakterze międzynarodowym.

teresy szeregu państw, zaangażowane w akcję pomocy emigrantom organizacje wyrażają nadzieję, że obrady w Evian nakreślą drogę, która jeśli nie rozwiąże tego problemu radykalnie, to przynajmniej przyczynić się będzie musiała do jego złagodzenia i zapobieżenia ewentualnym ujemnym konsekwencjom.

RIALTO

Fenomen wśród dzieci i autorów całego świata

Dziś o g. 12 i 2

2 PORANKI 85 gr.

na czele 100-osobowej rewii w filmie łez i radości p. t.

SHIRLEY TEMPLE

„BUZIACZEK”

GRAND-KINO

DZIS I DNI NASTĘPNYCH! DOLORES DEL RIO i GEORGE SANDERS we wspaniałym szpiegowskim filmie.

Dziś o godz. 12 i 2

2 PORANKI 85 gr.

W cztery oczy...

W piątek posiedzenie senatu

Warszawa, 28 czerwca. (PAT). Plenarne posiedzenie senatu wyznaczone zostało na piątek, dn. 1-go lipca br. o godz. 10 rano. Na posiedzeniu tym nastąpi uczczenie pamięci ś. p. St. Cara, marszałka Sejmu R. P.

Tego samego dnia senat rozpatrzy szereg projektów ustaw, które uchwała do dn. 1 lipca komisje senackie.

„Ignacy Paderewski-żydowski pianista...”

Niemieckie informacje odznaczają się „dokładnością”

Za dawnych czasów Niemcy słynęły z gruntowności...

Sumiennie i gruntownie były też zwyczaj opracowywane książki niemieckie z różnych dziedzin wiedzy.

We współczesnych Niemczech sumiennosc i gruntownosc należą, oczywiście, do przeszłości, również w dziedzinie bibliografii. Oto dowód — chyba wystarczający.

Nakładem firmy wydawniczej „Karl Hiersemann” w Lipsku ukazała się książka, zawierająca portrety znakomitych osobistości. Pod każdym portretem znajduje się krótka biografia.

Na jednej ze stron tej książki wid-

nieje portret Ignacego Paderewskiego. Tekst, umieszczony pod tym portretem, brzmi następująco w dosłownym polskim tłumaczeniu:

„Paderewski — Ignacy Jan, żydowski pianista, kompozytor, polityk, premier, 1860”.

Autorem „biografii”, zawartych w powyższej książce, jest niejaki Hans Singer. Należy, oczywiście, przypuszczać, że „pisarz” ten nie wie wiele o Paderewskim, ale — można też skądinąd przypuszczać, że chodzi o specyficzną „zemstę”, wiadomo bowiem, że mistrz Paderewski nie żywi zbyt wielkiej sympatii dla Niemców...

Schuschnigg jest więziony

dla... własnego bezpieczeństwa

Wiedeń, 28 czerwca.

(PAT) Przedstawiciele urzędu propagandy oświadczyli dziennikarzom za granicznym, że b. kanclerz Schuschnigg znajduje się w Wiedniu, oświadczaając, że „nie jest wprawdzie wiadome, jak

długo pozostawać on będzie w stanie odosobnienia, jednak odosobnienie to chroni go przed ewentualnymi atakami ze strony oburzonej i niezadowolonej ludności z jego rządów”.

Reforma Banku Francji

Paryż, 28 czerwca.

(PAT) W ostatniej transzy dekretów gospodarczych rządu Daladier, która zostanie opublikowana we czwartek rano, znaleźć się ma dekret, wprowadzający poważne zmiany w statucie Banku Francji, a mianowicie nadanie Bankowi prawa sprzedaży i kupna krótkoterminowych papierów państwowych.

Tego rodzaju zmiana statutu Banku Francji oznacza wejście przez rząd Daladier na drogę polityki interwencji Banku emisyjnego na rynku monetarnym.

Zarządzenie powyższe umożliwić ma na przyszłość zakup przez Bank Francji na rynku monetarnym krótkoterminowych bonów państwowych.

Debata nad tajemnicami wojskowymi

w Izbie Gmin i sad wojenny, nad osobą, która informowała posła Sandysa

Londyn, 28 czerwca.

(PAT) Sprawa zdrady tajemnic państwowych wobec posłów, podniesiona wczoraj w Izbie Gmin, przez posła kon-

serwatywnego Sandysa, zatacza coraz szersze kręgi i zapowłada się jako naczelne zagadnienie wewnętrznej polityki W. Brytanii na okres najbliższy.

Premier Chamberlain oznajmił dziś w Izbie Gmin, że rząd zgadza się na powołanie do życia specjalnej komisji międzypartyjnej w składzie 10-ciu posłów celem rozpatrzenia całej tej sprawy i że debata nad wnioskiem posła Sandysa co do zadań tej komisji odbędzie się w czwartek.

Specjalnie wybrana komisja międzypartyjna posiada w brytyjskiej procedurze parlamentarnej jaknajdalej idące przywileje sądowe. Jest ona dla sprawy, dla której została powołana najwyższą i bezapelacyjną instancją.

Ministerstwo wojny ogłosiło komunikat, że dowódca wschodniego okręgu wojskowego, w którego obrebie położony jest Londyn, otrzymał od rady wojskowej będącej, jak wiadomo, ciałem opiniotwórczym przy ministrze wojny, polecenie natychmiastowego przeprowadzenia śledztwa co do okoliczności, w których ujawniona została osobie trzeciej tajemnica wojskowa, dotycząca obrony przeciwlotniczej.

Według wiadomości, krążących w kuluarach parlamentu, osoba, która poinformowała posła Sandysa, jest znana, albowiem dokument, z którego poseł Sandys zaczerpnął swoje informacje, a w którym dokładnie wyszczególnione były ilości dział przeciwlotniczych, jakimi rozporządza W. Brytanii oraz w których znajdowały się szczegóły planów co do produkcji tych dział znany był tylko pięciu osobom i droga eliminacji władze dojść miały do ustalenia winowajcy.

60 proc. Żydów w Czerniowcach pozbawiono obywatelstwa

Czerniowce, 28 czerwca.

(PAT) Komisja weryfikacyjna sądu okręgowego w Czerniowcach dokonała dotychczas rewizji prawa obywatelstwa 330 osób narodowości żydowskiej z Czerniowca.

Komisja zatwierdziła prawo obywatelstwa 114 Żydom, 187 zaś odmówiła. Pozostałe 29 wniosków przekazano sądowi apelacyjnemu.

Liczba Żydów, pozbawionych dotychczas obywatelstwa rumuńskiego w okręgu czerniowieckim, wynosi około 60 procent.

Manewry floty sowieckiej przy brzegach Estonii

Tallinn, 28 czerwca.

(PAT) Prasa estońska donosi, że w ostatnich dniach w pobliżu estońskich wód terytorialnych odbywały się manewry sowieckiej floty bałtyckiej z udziałem okrętów liniowych, łodzi podwodnych oraz wodnosamolotów, które parokrotnie ukazywały się w pobliżu miejscowości Wiru, Waidla i Stenkaeri, położonych na terytorium estońskim.

Cholera w Hongkongu

Hong Kong, 28 czerwca.

(PAT). Groza epidemii cholery staje się coraz bliższa. Stwierdzono bowiem, że pewien członek załogi statku niemieckiego „Assuan” zaraził się cholera kąpiąc się w porcie.

Wśród setek uchodźców przybywających ze Swatow, stwierdzono w ub. tygodniu 600 wypadków cholery. Jak dotąd w samym Hongkongu stwierdzono tylko 23 odosobnione wypadki. Jednak na ostatnie 24 godziny przypada stwierdzenie 7 zachorowań na cholera.

Szarańcza w Rumunii

Czerniowce, 28 czerwca.

(PAT) Według wiadomości „Univer sul” z Gałaczu, szarańcza czyni dalsze spustoszenia na polach w powiecie Cuvurlui.

W gminach Foltosti oraz Branesti w dorzeczu Prutu, larwy szarańczy mnożą się z nadzwyczajną szybkością, a walkę z nimi znacznie utrudnia fakt, że ziemia jest sucha i żadne środki nie przenikają w jej głąb, gdzie ukrywają się larwy.

Otruł żonę arsenikiem

aby mu nie przeszkadzała w poźyciu z kochanką

Warszawa, 28 czerwca.

Władze śledcze wdrożyły dochodzenie w sprawie tajemniczego zgonu 30-letniej Janiny Bilewskiej, żony palacza. Sekcja zwłok ujawniła zatrucie arsenikiem i sublimatem.

Ustalono, że mąż Bilewskiej miał

kochankę i chciał się pozbyć żony.

Wzięty w krzyżowy ogień pytań, 38-letni Stanisław Bilewski przyznał się, że systematycznie, w ciągu ostatnich kilku tygodni zatrąwał żonę dosypując do potraw arseniku. Osadzono go w więzieniu.

Powszechność i stałość świadczeń stworzą silną flotę wojenną

Nieście pomoc najbardziej potrzebującym

ABSOLWENTKI KURSÓW ZAWODOWYCH ŻENSKICH „PRACA”, Łódź Wólczajska 21.

W dniu 28 czerwca 1938 r. ukończyły: Breitstein M., Dreizenszok E., Fajgenbaum J., Fragtag R., Kermazyn A., Lenkowska G., Kram D., Kellson H., Libow S., Lipszyc B., Perel B., Rabinowicz L., Rafałowicz P., Rajchman A., Waldman Z., Zysman N., Żelkiewicz E., Becak Ch., Dancygier S., Fuks M., Igielman S., Zajdow L., Altman R., Berkenwald Ch., Epstein E., Fiszman T., Frydel P., Grynbaum B., Kujawska Ch., Zanger Sz., Bicz D., Braun R., Kusin M., Kon B., Bryndzel M., Goździk I., Goldszmit I., Hamer S., Krauze Ch., Lewkowicz G., Luszyńska R., Nowak S., Rajs B., Runinowicz Z., Rozenberg H., Willk N., Zuraw G., Ajzen R., Blufarb H., Drellich L., Feldman R., Finkelsztajn E., Gottlieb C., Gottlieb R., Hercberg R., Jakubowicz P., Moszkowicz R., Minc L., Nowak R., Oblazło G., Rozenblum B., Szwarcbir Ch., Szatadajewska S., Szames R., Taube L.

Z dziejów Łodzi

Dnia 29 czerwca 1843 roku osiedlił się w Łodzi pierwszy adwokat, obrońca sądowy. W ciągu dwudziestu lat liczba adwokatów łódzkich wzrosła niewiele: w 1865 r. uczyli adwokatów Łodzi 5, notariuszów 4. Byli to adwokaci Jasiński, Magnuski, Mierzejewski, Pstragowski, Szostkowski oraz notariusze Schlimm, Hertzberg, Jaworski i PlacHECKI. Wraz z błyskawicznym rozwojem miasta od 1870 r. liczba adwokatów w Łodzi wzrosła: w 1885 roku mamy ich już w Łodzi 17, w 1895 — 49, w 1910 r. około 100, w 1920 r. — 66, dzisiaj adwokatów mamy w Łodzi około 300.

Liczba notariuszów, która w roku 1865 wynosiła w Łodzi 4, dzisiaj wynosi ponad 40.

Zamknięty dostęp na wyższe uczelnie?

Wersje o zamknięciu wpisów na I-szy rok studiów są bezpodstawne. — Wyjaśnienie Ministerstwa W.R. i O.P.

Z terenu uczelni akademickich dochodzą pogłoski — pisze „Wieczór Warszawski“ — które wzbudziły niepokój wśród tegorocznych maturzystów. Pogłoski te mówią, iż wskutek postawienia nakazującego wszystkim maturzystom odbyć służbę wojskową przed zapisaniem się na wyższe uczelnie, wpisy na I-szy rok tych uczelni będą w tym roku zamknięte. Głoszą one dalej, że ministerstwo W. R. i O. P. przekazało już decyzje w tych sprawach poszczególnym uczelniom, a nawet wydziałom.

W związku z tymi wiadomościami, Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że sprawa przyjmowania studentów do szkół akademickich należy do wyłącznej kompetencji dziekanów i rad wydziałowych. Ograniczenie jednakże ilości studentów, którzy mogą być przyjęci, może być dokonane na wniosek rady wydziałowej tylko po zatwierdzeniu przez Ministerstwo W. R. i O. P. Ministerstwo stwierdza, że nie wpłynął do niego od żadnej rady wydziałowej wniosek o zamknięciu wpisów na pierwszy rok studiów. Nie wiadomo mu też nic o tym, aby rady wydziałowe zamierzały nie dopuszczać kobiet do studiów w najbliższym roku akademickim.

Kaid samochodowy przez Łódź

Przejazd odbędzie się ulicami bocznymi. — Apel do przechodniów

Trasa międzynarodowego raidu samochodowego, który odbywa się obecnie w Polsce, biegnie w dniu dzisiejszym przez Łódź. W związku z tym władze bezpieczeństwa wydały specjalne zarządzenie, mające na celu zapewnienie swobodnego przejazdu uczestnikom raidu, a równocześnie zabezpieczenie przechodniów przed wypadkami.

dalej ulicą Narutowicza do Wierzbowej i Sporną do Brzezińskiej a stamtąd na autostradę Strykowska.

Przejazd samochodów odbywać się będzie od 8 rano do 7 wiecz. Samochody będą przejeżdżały grupami. Władze apelują do publiczności, by przechodziła przez jezdnię po przejeździe każdej grupy samochodów, celem uniknięcia wypadków i nieutrudniania przejazdu samochodom.

Na ulicach, przez które biegnie trasa raidu postoje pojazdów są w dniu dzisiejszym zakazane. (1)

Czerwiec	Dzisiaj	Piotra i Pawła	
29	Jutro	Pawła Apost.	
Środa	Wschód słońca		3.18
	Zachód słońca		19.59
	Wschód księżyca		5.52
	Zachód księżyca		21.12
	Długość dnia		16.03
	Przebieg dnia		7.57

Krótkie wiadomości

szym, z powodu święta, odbywać się będzie jak w każdą niedzielę, w godzinach od 9-ej do 11-ej rano. Korespondencja nie będzie adresatom doręczona, z wyjątkiem przesyłek pospiesznych. Telegraf i telefon międzymiastowy czynne będą normalnie.

PÓLKOLONIE LETNIE rozpoczęły onegdaj swą działalność. Półkolonie zorganizowane zostały w parku 3-go Maja na ul. Zagajnikowej. Liczba dzieci na półkoloniach wynosi obecnie 3.500. Pozostają one pod łachowym kierownictwem i spędzają w parku cały dzień, odsyłane są zaś wieczorem tramwajami do domów.

KONTROLA UPRAWNIEN RADIOWYCH przeprowadzona będzie w Łodzi, celem wykrycia radiopajęczarzy, którzy bez zezwolenia słuchają audycji. W razie stwierdzenia braku uprawnień, niezależnie od grzywny, jaka zostanie wymierzona, posiadacz aparatu będzie musiał opłacić abonentament za pół roku wstecz.

KONKURS „KROPLI MLEKA“ ogłoszony przed kilku miesiącami p. t. „Dziecko w społeczeństwie“ nie dał pożądanego rezultatu. Żadna z nadesłanych prac nie została nagrodzona. Są one do odebrania w „Kropki Mleka“. Tylko prace Nr. 7 i „Malder“ mogą być zakupione, jako wyróżnione.

KOLONIE LETNIE dla dzieci miejskich domów wychowawczych zostały zorganizowane przez Zarząd Miejski w Sidzinie, na Lysej Górze nad jeziorami Augustowskimi. Część działki już wyjechała, reszta wyjeżdża w dniu 1 lipca. Na Lysej Górze i nad jeziorami Augustowskimi kolonie łódzkie gościć będą także po 20 dzieci z Kresów Wschodnich.

OCHRONA DRZEWEK ULICZNYCH powierzona została opiece dozorców domowych. Wydział plantacyjny zaspelował do dozorców, by polewali codziennie drzewka i krzewy, a nadto by zwracali uwagę na należyte obchodzenie się z drzewkami przez przechodniów. — Niszczenie drzew będzie surowo karane.

Dyżury aptek
Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki:
S. Kon i S. ka — Plac Kościelny 8. A. Charemca — Pomorska 12. W. Wagner i S. ka — Piotrkowska 67. Z. Gorczycki — Przejazd 59. I. Zanickiewicz — Plac Boernera. Z. Szymański — Przedzalniana 75. M. Epsztejn — ul. Piotrkowska Nr. 225.

CASINO Olśniewające widowisko
Poc. 12, 2, 4, 6, 8, 10

WYTWORNY ŚWIAT

Szczyt ekstrawagancji filmowej!
Film poświęcony pięknu kobiety...
z: J. BENNET i W. BAXTER
12 i 12
Z PORANKI
Ceny od **85 gr.**

POLSKA SILNA NA MORZU

to spokój i dobrobyt w cieniu polskiej bandery

Wielu myśli, że nasza marynarka musi być tak silna, jak floty zdawna ją posiadających potężnych sąsiadów. Ze zaś tak obrzymi wysiłki byłby w najbliższych czasach niewykonalny — tedy ludzie małego ducha opuszczają głowy i dowodzą: Oczywiście, marynarka by się przydała, ale my takiej dużej nie potrafimy stworzyć, a taka mała zostanie pobita. Tedy lepiej nie zaczynać... Tym to obywatelom, niewierzącym w możliwość stworzenia potęgi morskiej Rzeczypospolitej, powemy: „Nasza siła zbrojna na morzu nie potrzebuje być bynajmniej równa sile któregośkolwiek z państw ościennych. Bo równoległe do strategii i taktyki działa tu polityka. Jej to rzeczą jest stworzenie korzystnych przymierzy i dobrych stosunków sąsiedzkich, które z silnym na morzu każdy chętnie zawrze. A poza tym wystarczy jeśli wielkość tej marynarki sięgnie granic, stwarzających dla przeciwnika pewne ryzyko. Przykład wymowny: w konflikcie anglo-italskim flota włoska, jakkolwiek czterokrotnie od angielskiej słabsza, potrafiła bez jednego wystrzału otworzyć so-

bie zamknięte w Gibraltarze i Suezie morze Śródziemne. Dowódcy strony przeciwej wdziali bowiem dobrze że zwycięstwo okupić będą mogli tylko długotrwałymi i krwawymi ofiarami.

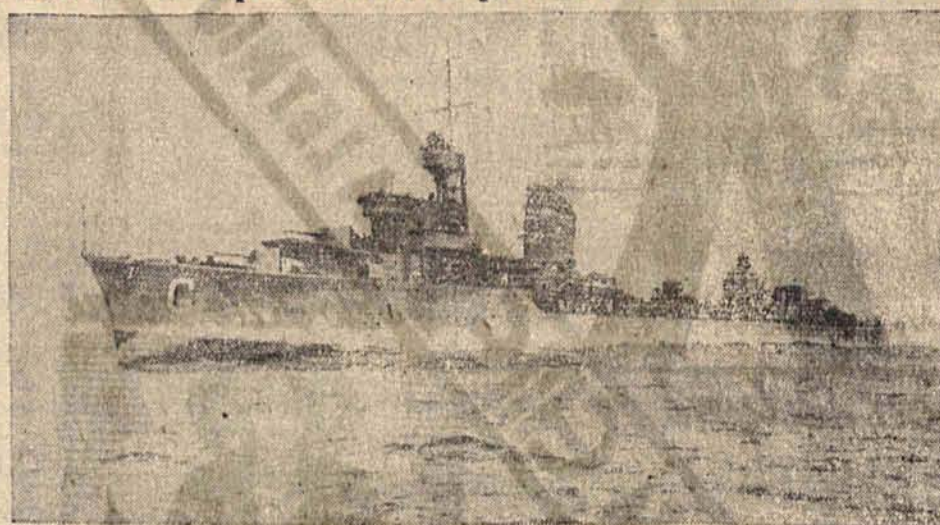
Polska na morzu słaba — to tylko pokusa dla nieżyczliwie, czy zaborczo usposobionych antagonistów. Ale Polska posiadałaca flotę — choćby w granicach zadeklarowanych na konferencji rozbrojenowej w Genewie — 150 tys. ton — to Polska niewzruszona w swej potędze, pokoju i dobrobycie. To Bałtyk otwarty raz na zawsze!..

Nie minęło wiele czasu jak spłynął na wodę okręt podwodny „Orzeł“, zbudowany ze składek społeczeństwa w Lidzie Morskiej i Kolonialnej zrzeszonego. Piękny to dar i potężna manifestacja woli narodu na rzecz marynarki wojennej. Ale tę ostatnią buduje się nie ze składek czy ofiar, ale z żelaznego programu morskiego opartego na uchwalonych przez Sejm prawach. O te „prawa morskie“ musimy dziś wielkim głosem wołać.

Wówczas już nie tylko kontrtorpedowce, okręty podwodne i ścigacze bronić będą największego skarbu narodu. A w cieniu polskiej bandery wojennej będzie można spokojnie o przyszłość Rzeczypospolitej, o pokój i przymierze, o nasz własny i naszych dzieci dobrobyt.

Konto PKO. Okręgu Łódzkiego L. M. K. (na ścigacza) Nr. 42008.

Kontrtorpedowiec polski ORP „Grom“

Dzisiaj „Dni Morza“ osiągnęły swój punkt kulminacyjny, zarówno w naszym „Oknie na świat“ — Gdyni jak i w całym kraju. Tegoroczne „Dni Morza“ odbywały się pod znakiem Funduszu Obrony Morskiej i zbiórki na nowe jednostki floty wojennej. Na zdjęciu — nasz kontrtorpedowiec O. R. P. „Grom“, nowoczesna jednostka bojowa. Ambicją Łodzi jest ufundowanie ścigacza, na którego zbiórka pieniężna została już rozpoczęta. W dzisiejszym dniu Święta Morza i pochodach propagandowych w imię szczytnych haseł winni wziąć udział wszyscy Łódzianie.

Konto w P. K. O. Funduszu Obrony Morskiej Okręgu Łódzkiego L. M. K. Nr. 42008.

EUROPA Dziś premiera!
Rewelacyjny film francuski prod. 1938 roku
Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10

KOMBATANCI

W ogniu kul...
W piekle wojny...
Wśród huków dział...
Zrodziła się ich przyjaźń!
Dwaj przyjaciele pokochali jedną kobietę!

W r. gł. MARCELLE CHANTAL
PIERRE RENOIR

wg. słynnej powieści
„Człowiek, który stracił pamięć“...
Ceny miejsc na poranki i wszystkie pozostałe seanse od **80gr.**

NAD PROGRAM: Dzieje polskiej wyprawy polarnej do ZIEMI TORELLA.

Apel stow. kupców do swych członków o udział w Świecie Morza

Centralne Stow. Kupców i Przemysłowców woj. łódzkiego (Łódź, ul. Piotrkowska 10) zwraca się do swych członków z prośbą o jak najliczniejszy udział w przypadającym w dniu dzisiejszym „Święcie Morza“ przez uczestniczenie w organizowanym pochodzie.

Centralne Stowarzyszenie równocześnie apeluje do swoich członków o jaknajwydatniejsze poparcie zbiórki na FOM której celem jest dobrojenie Polski na morzu.

Dla artretyków

Racjonalna kuracja żółta w połączeniu z kąpielami w soli i lugu chlorkowych może dać rezultaty lecznicze niewspólnierne większe niż zastosowanie tych kuracji osobno.
Ponieważ sól „Chlolekina“ H. Niemcewskiego zarówno jak i sól chlorkowa mogą dostać w każdej aptece lub drogerii, można nawet nie wyjeżdżając do uzdrowisk, przystąpić do przeprowadzenia bardzo skutecznego leczenia artretycznego indywidualne uzupełnienia należy uzgodnić z lekarzem.

Bolesław Sidorski syn zmarłego Józefa Sidorskiego, ukończył wydział prawa na Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego w Warszawie z tytułem magistra praw.

Jak Niemcy „asymilują” Austrię

Na czele wszystkich instytucyj stoją Prusacy. — Austriaccy hitlerowcy buntują się przeciw reżymowi. — Gauleiter Buerckel uznał austriaków za „niedojrzałych politycznie”. — Seyss-Inquartowi kazano milczeć...

Wiedeń, w czerwcu.

W podbitej Austrii — używam specjalnie tego określenia, gdyż władcy niemieccy dawno już postarali się wybić z głowy Austriakom fantazje na temat, iż „Anschluss” był złączeniem równych z równymi — odbywa się w fantastycznym wręcz tempie akcja, mająca na celu „ujednocenie” tego kraju z Rzeszą. Ujednolicenie nie tylko pod względem administracyjnym, pod względem ustroju, zrównania wszystkich urzędów, wprowadzenia typowej biurokracji pruskiej — ale i pod względem kulturalnym. Rzesza chce zasymilować Austriaków pod względem duchowym z Niemcami.

— Choćbym miał sześć milionów Austriaków przenieść do Rzeszy i rozslać ich tam, by znikli z powierzchni ziemi, jako oddzielna grupa, a na ich miejsce sprowadzić z Rzeszy sześć milionów Niemców — przeprowadzę plan, powierzony mi przez Wodza. — Tymi słowami określił gauleiter Buerckel swą misję. Oczywiście, nie do pomyślenia jest pełna realizacja jego słów. Sześć milionów ludzi nie przetrząca się tak łatwo z jednej dzielnicy do drugiej. Ale sam fakt takiej zapowiedzi świadczy, że Buerckel nie cofnie się przed najbardziej drakońskimi środkami, by z Austrii uczynić pod każdym względem prowincję Rzeszy Niemieckiej.

„Miotły”, przywiezione w nadmiarze z Rzeszy, już zmiatają wszystko, co „niepotrzebne”. Autochtonów usuwa się wszędzie z kierowniczych placówek w tempie przyspieszonym, zastępując ich urzędnikami, sprowadzonymi z Rzeszy, a cieszącymi się specjalnym zaufaniem kierowników reżymu. Jest to pierwszy etap akcji gauleitera Buerckla — kierować wszystkim mogą tylko Niemcy. Pod ich wpływem zmieni się wszystko. Usuwa się nawet gorących do niedawna entuzjastów narodowego socjalizmu, nawet najbardziej zasłużonych bojowników o „Anschluss”. Oczywiście, należy im się nagroda. Będą później przetranslokowani do Niemiec, otrzymają tam zaszczytne posady, ale będą odosobnieni, wsiąkną w szary tłum niemiecki, przestaną być Austriakami.

Austriaccy naziści buntują się coraz jawniej. Wyobrażali sobie to wszystko inaczej. Chcą rządzić, a właśnie odsuwa się ich od rządów. Mimo wszystko, dumni byli ze swych Austrii. Teraz nie nazywa się ona nawet w ten sposób. Buerckel nosi tytuł gauleitera Ostmarku. W każdej instytucji, w każdej kancelarii, kierują aparatem wyłącznie Bawarczycy, Prusacy, Sasi. W gmachu dawnego parlamentu mieści się obecnie główny sztab dyktatora Ostmarku. Pracuje tu trzystu urzędników. Na wszystkich piętrach, na schodach, na korytarzach, w dawnej sali posiedzeń i w kuluarach tłoczą się ludzie w czarnych i brązowych mundurach. Ani jednego Austriaka. Autochtoni nie mają tu wogóle dostępu. Przepraszam, małe sprostowanie. Funkcje pięciu wózników spełniają Austriacy.

Na początku, tuż po aneksji Austrii, mówiono o przesunięciu sił pracy. Austriaccy narodowi socjaliści mieli otrzymać posady w Niemczech, niemieccy w Austrii. Narazie spełniono tylko jedną część zapowiedzi — niemieccy otrzymali pracę w Austrii. A austriaccy ciągle jeszcze czekają. Obiecuję się im to stale i niezmiennie, narazie kończy się wszystko na obietnicach.

Jeżeli można sobie wyobrazić postępowanie najeźdźcy w podobnym kraju i w dodatku takim kraju, dla którego żywi głęboką niechęć — właśnie tak postępują Niemcy w Austrii.

Austriacy nie spodziewali się, że „bratni naród niemiecki” uzna ich za

niedojrzałych politycznie i kulturalnie, że będzie ich wychowywał, nimi kierował, że będzie mieszał się brutalnie i despotycznie w ich wewnętrzne życie rodzinne, wogóle do wszystkich dziedzin ich życia, że będzie ich niwelował i reglamentował.

Nowe władze pracują pośpiesznie. Przede wszystkim zwrócono uwagę na młodzież. Musi ona przejść musztrę wojskową, brać udział w demonstracjach, pełnić straż, uczęszczać na wykłady „katechizmu narodowego i narodowo-socjalistycznego”. Na naukę szkolną i na rozrywki nie pozostawiono im czasu.

Wprowadzona została specjalna służba przygotowawcza - wojskowa dla dzieci. Uchylić się od niej nie wolno.

Poczynając od 7 roku życia dziecko musi wstąpić już do „Hitler Jugend” i brać udział w zaprawie narodowo-socjalistycznej.

W tych dniach sąd wiedeński rozpatrywał niezwykłą sprawę. Rodzice sprzeciwili się, by dzieci, syn i córka, wstąpili do „Hitler Jugend”. Sąd wydał wyrok: dzieci odebrane zostają rodzicom i umieszczone w domu wychowawczym. Motyw: sprzeciwianie się rodziców prawdziwie niemieckiemu wychowaniu świadczy o tym, że nie wolno pozostawiać dzieci pod ich wpływem.

Nowe władze walczą o rządy nad młodzieżą; zdając sobie sprawę, że starsze pokolenie może zawieść. Wprowadzono dla młodzieży obowiązek spe-

LUDZIE NERWOWI UMIERAJĄ MŁODO

CZY NIE ZAUWAŻYLIŚCIE TEŻ NIEKIEDY I U SIEBIE JEDEN Z NASTĘPUJĄCYCH OBJAWÓW OSŁABIENIA NERWOWEGO?

Łatwa pobudliwość, smutek, drżenie, niepokój, kołatanie serca, zawroty głowy, uczucie lęku, bezsenność, niepokojny sen, zniechęcenie do niektórych części ciała, przestępkach, wzmożona pobudliwość wakowat nieczystości, hałas, zapachów, pociąg do środków odurzających, tytoniu, wysoku, herbaty, kawy, drganie powiek lub migotanie przed oczami, nawalanie krwi, ściskanie, kapryśne usposobienie, osłabienie pamięci lub mowy, wreszcie zboczenia seksualne lub zanik popędu płciowego. Jeżeli z wymienionych tutaj objawów jeden razaco lub kilka jednocześnie występują:

JEST TO OZNAKA, IZ NERWY SĄ POWAŻNIE OSŁABIONE I WYMAGAJĄ WZMOCNIENIA

Nie zaniedbujecie tego, w przeciwnym bowiem razie mogą wystąpić poważne zaburzenia czynności psychicznych, jak naprz. bredzenie i nieuczynność, szybkie osłabienie organizmu i wreszcie śmierć przedwczesna. Bez względu na istotę nerwowości zalecam napisać do mnie. Jestem gotów gratis i franco wyjaśnić prosić metodą, która przyniesie każdemu radośną niespodziankę. Zapewne już dużo wydalście pieniędzy na rozmaite środki, które w najlepszym razie przyniosły tylko ulgę przedwzrostu osłabieniu waszych nerwów. Ta metoda jednocześnie sprowadza poprawę nastroju, daje radość życia, energię, silę do pracy. Wiele osób zakomunikowało mi, iż czują się jakgdyby nowonarodzeni.

TO POTWIERDZAJĄ RÓWNOŻIŃ ORZECZENIA LEKARSKIE. KOSZT WYNOŚI TYLKO CENĘ KARTY POCZTOWEJ. WYSYŁAM TĘ POCZTAJĄCĄ KSIĄŻKĘ. ZUPEŁNIE GRATIS.

Jeżeli nie możecie napisać, to zechowajcie ogłoszenie

**PANNONIA-APOTHEKE
BUDAPEST 72 POSTFACH 83. Abt. 137**

PASTA
DENS
DO ZĘBÓW
Doskonale
czyści zęby
Wzmacnia dźiąsta
Odświeża oddech
WARSZAWSKIE
LABORATORIUM CHEMICZNE SP. AKC.

cialnej pracy. Ubierają ją, karmią i dają dziennie aż 25 fenigów na drobne wydatki. Po tej półrocznej służbie „ideologicznej” rozpocznie się obowiązkowa służba wojskowa. Ta sprawa została rozwiązana w ten sposób, że poborowi austriaccy nie będą odbywali służby na terenie swego kraju, lecz będą wcielani do wszystkich pułków w Rzeszy, w ten sposób, by nie stanowili nigdzie zwartej grupy.

Opieka państwa sięgnęła dalej jeszcze. Ma ona wychować przyszłe żony i matki. W Wiedniu powstają już, na wzór istniejących w Rzeszy — „szkoły dla narzeczonych”.

Dokonano skrupulatnego przeglądu wszystkich książek na terenie Austrii. Wszystkie książki, nieodpowiadające ideologii narodowo-socjalistycznej, zostały wycofane z księgarń. Usunięto wszystko, z wszystkich dziedzin, co mogło przypominać Austriakom ich dawne dzieje. Skonfiskowano i spalono książki historyczne i geograficzne, mapy i t. d.

A po za tym, na każdym kroku, na ulicy, w tramwaju, w kinie, w teatrze, w kawiarni, wszędzie uczy się Austriaków „nowego sposobu życia”, „nowego sposobu myślenia”.

Czerokrotnie zgłaszał już namiestnik Seyss-Inquart swą dymisję. Nie przyjęto jej. Mało tego: dano mu do zrozumienia, że jeśli raz jeszcze ponowi swą prośbę, może się łatwo znaleźć w obozie koncentracyjnym.

Trzecia Rzesza uszczęśliwia naród austriacki. J. N.

Dyrekcja Teatrów Miejskich przed sądem

Dzierżawca szatni, związek pracowników użyt. publicznej, skarży dyrekcję o wypłacenie należnych mu 1465 zł. — Sąd zabezpieczył powództwo na subwencji miejskiej

W dniu wczorajszym w wydziale cywilnym sądu grodzkiego toczyła się interesująca sprawa z powództwa zw. pracowników komunalnych i instytucji użyteczności publicznej w Polsce, oddział I w Łodzi, przeciwko dyrekcji Teatrów Miejskich, w osobie dyr. Wroczyńskiego.

Związek dzierżawił w Teatrze Polskim szatnię, zatrudniając w niej kilku pracowników i pracownic. Na podstawie umowy pomiędzy związkiem a dyrekcją teatru, kasa biletowa, przy sprzedaży biletów, równocześnie inkasowała należność za szatnię, wydając odpo-

wiednie numerki, poczym należność ta, po potrąceniu tenuity dzierżawnej, miała być przekazywana związkowi.

Tymczasem ani w roku ubiegłym, za dyrekcji Wroczyńskiego, ani w roku bieżącym, przy obecnej dyrekcji, nie wpłacono związkowi pełnej, przypadającej na jego rzecz kwoty. W ub. roku zaległość ta wyniosła 500 zł., w roku bieżącym zaś — 965 złotych, łącznie — 1465 złotych.

Związek zwracał się kilkakrotnie do dyrekcji teatru, wskazując, że pracownicy w szatni mają głodowe zarobki i niewypłacanie należności jest nie tylko

bezprawiem, ale godzi w pracowników, którzy nie otrzymują wynagrodzenia. Gdy monity nie pomogły, związek wystąpił przeciwko dyrekcji teatru na drogę sądową.

Na wczorajszej rozprawie pełnomocnik Teatrów Miejskich zgłosił wniosek o przesłuchanie dodatkowych świadków i z tych względów rozprawa została odroczona. Wówczas przedstawił związkowi, p. Mater, zażądał zabezpieczenia powództwa. Sąd zatwierdził ten wniosek, zabezpieczając powództwo na subwencji, jakie Teatr Polski otrzymuje z zarządu miejskiego. (t)

Z KAŻDYM DNIEM JEST CZYŚCIEJ I JAŚNIEJ

Wielka akcja uporządkowania Łodzi pod względem sanitarnym i podniesienia wyglądu zewnętrznego dała już widoczne rezultaty pozytywne.—Do 15-go lipca większa część robót będzie zakończona

Akcja porządkowania Łodzi zbliża się do punktu kulminacyjnego. Olbrzymi wysiłek, włożony w podniesienie stanu sanitarnego i wyglądu estetycznego Łodzi, zaczyna wydawać rezultaty.

Wystarczy przejść ulicami Śródmieścia, które były stosunkowo dobrze zabudowane, zapuścić się w uliczki peryferyj, by skonstatować istotne przeobrażenia się Łodzi. Znikły białe, malowane wapnem płoty, krzywe, chylące się ze starości, zmienił się wygląd domków, tak bardzo do niedawna zaniedbanych.

Nowe płoty z gładkich desek, malowane na kolory zielony lub stalowo-szary, nowe parkany ze sztachet, domki wyremontowane, pomalowane. Jaśniej i czysto zrobiło się na tych ulicach.

Rzecz znamienna, na co zwrócić nam uwagę władze. Te małe domki na przedmieściach, te zaniedbane, szpetne płoty — były pierwsze, które zmieniły swój wygląd. Właściciele ich, przeważnie ludzie mało zamożni, pierwszą odezwali się na apel władz i rozpoczęli prace. Często nie mogli pozwolić sobie na wynajem robotników. Wieczorami tedy, gdy przychodzili z pracy, wczesnym rankiem, przed udaniem się do pracy, sami czyścili, heblowali, wyrównywali, malowali.

Ogrom włożonej pracy widoczny jest także w centrum miasta. Tu znajdują się większe obiekty, konieczny był większy wysiłek dla ich uporządkowania. Ale stopniowo, systematycznie wyrastają wokół domów rusztowania uwiązują się na nich robotnicy, a gdy po kilku dniach rusztowania opadają, przekonujemy się, że Łódź wcale nie była tak brzydka, jak myśleliśmy, że budowle wcale nie były tak szpetne, jak nam się wydawało.

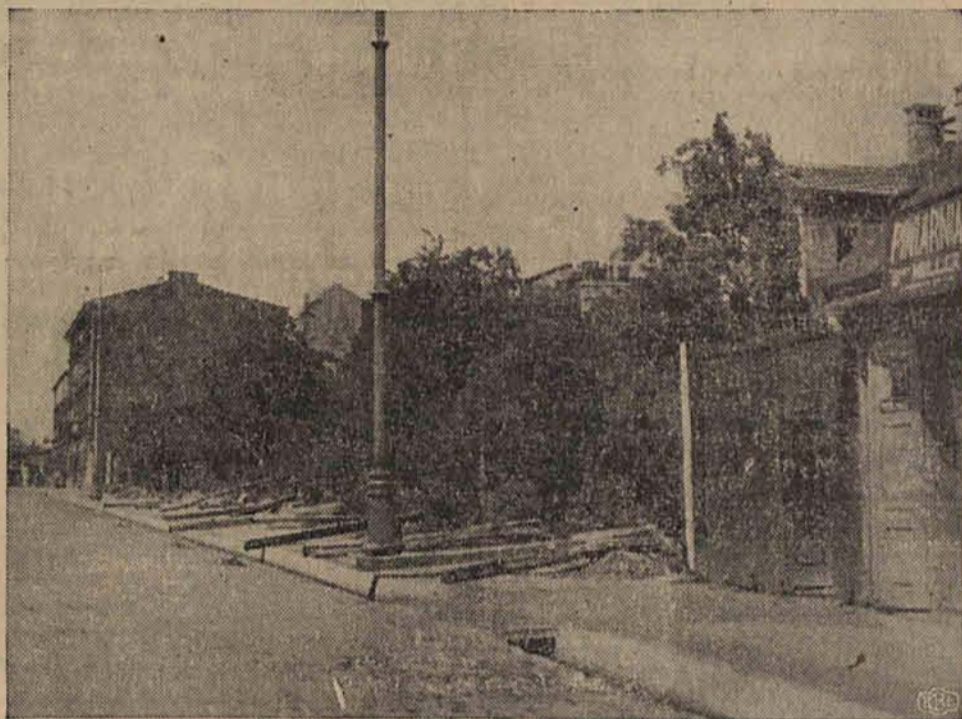
Nie znalazłmy Łodzi

Jeden fakt zasługuje na szczególne podkreślenie. Przez wiele lat mówiono się o tym, jak mało zieleni ma nasze miasto. Kilka parków, kilka drzewek na ulicach — i to wszystko. Zastanawiano się i opracowywano plany, w jaki sposób powiększyć ilość zieleni, tych naturalnych płuc wielkiego miasta. Gdy opadły płoty na niezabudowanych posesjach, okazało się, że Łódź ma wiele, nawet bardzo wiele zieleni. Skrywana była zazdrośnie za wysokimi parkanami. Dziś ukazała się w całej krasie. Nie mał wszystkie place niezabudowane są gęsto zarośnięte drzewami, krzewami, zieleńią.

Ustawianie obecnie nowych płotów z pełnych desek jest niecelowe. Albowiem władze stać będą na straży wykonania rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 16 marca 1938 r. o sposobie odgradzania działek.

Ogrodzenie musi być przewiewne. Musi być z siatki metalowej lub sztachet. A postawienie płotu z pełnych desek tam, gdzie ma być parkan druciany, uważane będzie jako niewykonanie poleconej roboty. Jeśli siatka czy sztachety metalowe mają stać na podmurówce — wysokość tej podmurówki nie może przekraczać 1 metra. Ogrodzenie musi być przewiewne. I jeśli właściciele placów nie zastosują się do tego, będą musieli i tak wszystko raz jeszcze zmienić.

Władze administracyjne i policyjne pracują niezmiernie od kilku tygodni nad sprawą uporządkowania miasta. Wszystkie wysiłki skierowano na wykonanie zarządzenia p. premiera gen. dr. Składkowskiego, na podniesienie poziomu estetycznego i sanitarnego miasta. Starosta grodzki dr. Mostowski poświęca tej sprawie nie tylko godziny urzędowe, lecz od wczesnego rana do późnego wieczora osobiście wszystko kontroluje, odbywa lustracje na mieście, wydaje zarządzenia, rozpatruje odwołania, odbywa konferencje.

Z poza burzonych, w toku akcji porządkowania miasta, płotów, wylaniają się ogrody. Na zdjęciu widzimy właśnie ogród na ulicy Wodnej Nr. 16, który był zasłonięty szpetnym parkanem.

Korzystamy z uprzejmości p. starosty Mostowskiego, który w tym nawale pracy znajduje kilka chwil by poinformować nas, w jakim stanie znajduje się całokształt akcji, co zarządono, co już wykonano, co znajduje się dopiero w stadium roboty.

Co już zrobiono

Jak się okazuje, do dnia 25 czerwca dokonano w Łodzi — po za budowlanymi i remontowymi — lustracji sanitarnych w 1484 nieruchomościach, wydano 908 nakazów uporządkowania i usunięcia braków, zlistowano 96 sklepów spożywczych i wydano 37 nakazów porządkowych, zbadano 64 zakłady przemysłowe. Lustracje te przeprowadzają lekarze administracyjni, powiatowi i ich zastępcy, przy współudziale policji i przy pomocy miejskich dozorców sanitarnych.

Ogrom pracy włożono w sprawy budowlano-remontowe. Dokonano szczegółowych oględzin 14.959 posesyj i wydano 14.135 nakazów remontowych. Do dnia 15 czerwca dokonano remontów w 3433 domach, 2260 ustępów, 2190 śmietników, 2074 zabudowań gospodarczych, postawiono 2096 nowych parkanów, a ogółem w robocie w chwili obecnej znajduje się 5510 parkanów. Są to cyfry, obrazujące wykonaną pracę do połowy bieżącego miesiąca. W ciągu ostatnich 10 dni wyniki te powiększyły się przeciętnie o 30 proc.

Równocześnie zwrócono uwagę na stan podwórz. 44 podwórz domów otrzymały już gładką nawierzchnię, 218

podwórz wybrukowano kamieniem polnym.

Informujemy się, jak naogół wykonywane są remonty w mieście.

Jeśli chodzi o wielki przemysł — bierze się pod uwagę, że niektóre firmy muszą wykonać olbrzymie prace, muszą się do tego specjalnie przygotować. Te firmy składają w starostwie pisemne deklaracje, iż w określonym terminie roboty będą podjęte. Olbrzymią pracą ma do wykonania zarząd miejski, 14 ogrodzeń drewnianych, 20 siatkowych, 3 rozbiórki parkanów, parki i przebiecia ulic, 15 fasad domów. Remont ten kosztować będzie 165.000 złotych.

Rozładowanie bezrobocia

Cały wysiłek władz skierowany będzie na to, by w prekluzyjnym terminie, do dnia 15 lipca wszystkie roboty remontowe zostały zakończone. Czy będą? Jeśli wykona swe prace zarząd miejski i przemysł — terminy będą ściśle dotrzymane. P. starosta dr. Mostowski informuje nas, że mimo wszystko odczuwa się w Łodzi brak sił roboczych wykwalifikowanych. Częściowo jest to wynikiem niechęci przedsiębiorców do powiększania swych załóg. To są główne nieomal powody, obok wielkości miasta, które nieco przedłużają ogólny stan robót.

Dowiadujemy się dalej, że roboty wykonywane w Łodzi, dodatnio wpłynęły na częściowe rozładowanie bezrobocia. Przez robót inwestycyjnych zarządu miejskiego, który zatrudnia 2174

robotników, prócz inwestycji ogólnych przy których zatrudniono 4073 robotników sezonowych, przy samych robotach remontowych w Łodzi znalazło zatrudnienie ponad 1000 bezrobotnych.

Surowe kary

Mimo wielkiego tempa prac, mimo wyznaczania krótkich terminów, władze naogół liberalnie traktują właścicieli nieruchomości, którzy z ważnych uzasadnionych powodów opóźniają wykonywanie pracy. Ale za to w stosunku do tendencyjnie opornych właścicieli stosowane są najostrzejsze rygory, nie tylko w postaci wysokich kar pieniężnych, ale i kar bezwzględniego aresztu, przyczym bezpośrednio po wydaniu wyroku, skazanych odprowadza się do aresztu.

Dotychczas wymierzono bardzo surowe kary około 400 właścicielom domów. W tej liczbie znajduje się 70 proc. recydywistów t. j. takich, którzy wielokrotnie otrzymywali upomnienia, którzy już byli doprowadzani do starostwa grodzkiego, a mimo to w dalszym ciągu do robót remontowych nie przystępują. Bada się w tych wypadkach dokładnie, kto ociąga się z powodu braku pieniędzy, kto nie może, a kto ma dostateczne środki finansowe i prosto ignoruje zarządzenie.

Praca w Łodzi wre. Łódź zmienia swój wygląd i przestaje być brzydkim i zaniedbanym miastem.

Dodatkowe zarządzenia

W związku z akcją porządkowania miasta, inspekcja budowlana w Łodzi wydała wczoraj zarządzenie dodatkowe przypominając właścicielom nieruchomości w jaki sposób powinny być odnawiane fasady domów.

A więc wszelkie elewacje nieruchomości, wykonane w szlachetnej zaprawie, muszą być odnawiane również tylko w zaprawie szlachetnej. Elewacje takie winny być oczyszczane, myte, a po tym nakrapiane farbą mineralną.

Niedopuszczalne jest malowanie fasad ozdobnych zwykłą farbą i w kolorze ciemnym. Wskazany jest kolor piaskowy.

Fasady o zwyczajnej zaprawie, muszą być malowane farbą olejną, w kolorach jasnych i ornamentów. Malowanie fasad kolor stalowy jest niedopuszczalne — jest to bowiem kolor płotów.

Inspekcja budowlana ostrzega również przed samowolnym odbijaniem fasad, gzymsów i ornamentów. Może to być dokonywane wyłącznie za zgodą i na warunkach, wskazanych przez inspekcję budowlaną.

Inspekcja wyciągać będzie konsekwencje z niezastosowania się do zarządzenia. (i)

Zieleńce i kwietniki na podwórzach przewidują nowe przepisy, projektowane przez Zarząd Miejski. — Przemianowanie nazw szeregu ulic w Łodzi

W związku z wyznaczonym na czwartek, 30 b. m. plenarnym posiedzeniem tymczasowej rady miejskiej — odbyły się posiedzenia komisji radzieckich, regulaminowo-prawnej i do spraw ogólnych. Na posiedzeniach komisyjnych przygotowywano wszystkie sprawy, które znajdują się w czwartek na plenum.

Z ciekawszych spraw, które omówiono na posiedzeniach wymienić należy przede wszystkim zatwierdzenie przepisów o urządzaniu podwórz w domach łódzkich. Przepisy te przewidują zakładanie na podwórzach zieleńców, kwietników, ogródków, chodników z trwałej nawierzchni, z płyt betonowych, asfaltu, kostki kamiennej lub klinkieru.

W dalszym ciągu przepisy ustalają, że ulice, place, jezdnie, chodniki i ście-

kij uliczne powinny być stale oczyszczane z śmieci, odpadków i nieczystości oraz przynajmniej raz dziennie przyzwójcie zamiatane. Zamiatanie powinno odbywać się o godz. 7 rano. W dni suche i ciepłe, przed zamiataniem, ulice muszą być polane wodą, by zabezpieczyć przechodniów przed kurzem. Polewanie ulic nadto musi się odbywać kilkakrotnie w ciągu dnia. Miejsca stalego postoju dorożek, platform, wozów, samochodów, taksówek i t. d. na ulicach i placach powinny być codziennie zmywane wodą. Na terenie każdej nieruchomości musi być urządzenie do trzepania odzieży, pościeli i dywanów, a w klatkach schodowych spluwaczki, napełnione wodą. Przepisy regulują też sprawę ustępów, dołów biologicznych i t. d.

Załatwiono również sprawę przemianowania szeregu ulic oraz nadania

nazw ulicom, które dotychczas ich nie posiadały.

M. in. ulica Emilla przemianowana zostaje na ul. Ks. Biskupa W. Tymienieckiego, część ulicy Cieszyńskiej na ul. Paderewskiego, ul. Zawiszy na ul. Zawiszy Czarnego.

Nowe ulice otrzymają m. in. nazwy: ulica między Wapienną a Czartoryską otrzyma nazwę ul. Elektoralnej, ulica między Matejki i Konstytucyjną, będąca boczną ul. Narutowicza otrzyma nazwę ul. gen. Stachiewicza, ulica boczna od Gdańskiej, między Radwaniską a ks. Skorupki otrzyma nazwę im. Trapszy, ulica boczna od Krzemienieckiej — ul. gen. Grabczewskiego, ulica boczna od Wileńskiej — ul. Kajakowa, ul. boczna od Przemysłowej otrzyma nazwę ul. im. Wł. Łoźnińskiego i t. d. (i)

Lato — w uzdrowiskach krajowych

Nowe łazienki mułowe w Busku

Rozbudowa i europeizacja Buska — Stały wzrost frekwencji

Busko położone jest w pow. stopnickim, województwa kieleckiego, w pięknej dolinie, otoczonej wzgórzami, na wysokości 183 mtr.

Komunikacja autobusowa z Kielce do Buska została w ostatnim czasie znacznie usprawniona. Na linii Kielce — Busko kursują obecnie wielkie luksusowe autobusy P.K.P. najnowszej typu, prawie zaś cała trasa otrzymała nawierzchnię asfaltową.

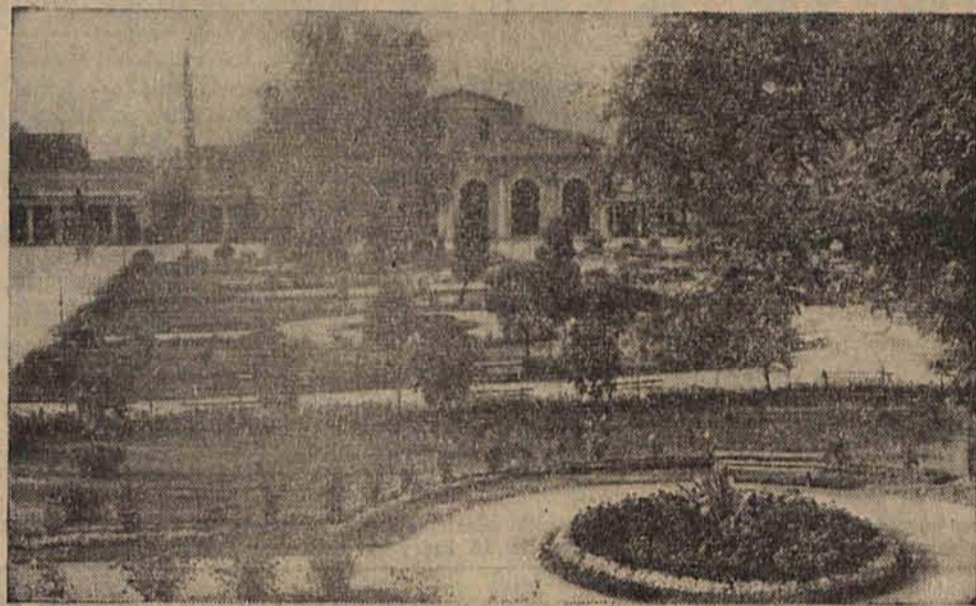
Pomimo tych udoskonaleń sprawa dobrej komunikacji, posiadającej dla pełnego rozwoju zdrojowiska wielkie znaczenie, znajdzie zasadnicze rozwiązanie dopiero po zbudowaniu linii kolejowej Kielce — Busko — Żabno — Tarnów.

Sezon bieżący w Busku — jak nas uprzejmie informuje dyrektor Zakładu Zdrojowego, p. inż. Jan Rokosz — rozpoczął się naogół bardzo dobrze, na co wskazuje dotychczasowy wzrost zarówno frekwencji kuracjuszy, jak i zwiększenie się ilości wydanych kąpielii o przeszło 10 procent. Frekwencja w Busku od szeregu lat ma tendencję zwykłą. W roku ubiegłym np. liczba kuracjuszy była o 20 proc. większa, aniżeli w r. 1936, osiągając cyfrę 6797 osób. Wogóle Busko, jako zdrojowisko o wybitnych walorach leczniczych, dzięki swej siarczanej solance, ma frekwencję pewną i posiada wszyst-

kie warunki dalszego rozwoju.

Znaczenie Buska, jako zdrojowiska, oraz wzrost jego popularności w całym kraju, idzie równoległe z jego rozbudową i europeizacją. Busko pod energi-

jako miejscowości kuracyjnej, na wysokim poziomie, o czym świadczą: dobrze utrzymane jezdnie i chodniki, piękny park, skanalizowanie zakładu zdrojowego i zdrojowiska i t. d. Wszystkie

BUSKO - ZDRÓJ

czną administracją dyrektora inż. J. Rokosza, rozbudowuje z roku na rok swoje urządzenia lecznicze, nie zaniedbując równocześnie prac i wysiłków, zmierzających do utrzymania całości Buska,

te okoliczności stwarzają dogodne warunki do rozwoju i rozbudowy Buska, dowodem czego jest cały szereg nowych budowli i pensjonatów, zarówno prywatnych, jak i społecznych.

Na czoło nowo wykonanych inwestycji Buska wysuwają się przede wszystkim nowe łazienki mułowe I i II klasy, pełne i częściowe, urządzone według najnowszych zdobyczy technicznych, z zabezpieczeniem największych wygod. Kabin kąpielowe podzielone są korytarzem od kabin do rozbierania, a zapewniają kuracjuszowi po kąpiel wypoczynek w kabinie wolnej od wyziewów i pary. Po zabiegach mułowych kuracjusz ma możliwość dłuższego odpoczynku, zarówno w samych kabinach jak i w specjalnych leżalniach. Całość łazienek mułowych ogrzewana jest centralnie i nie ustępuje w niczym tego rodzaju obiektom nawet w najbardziej zachwalanych zagranicą „badach”.

Znacznej poprawie uległ również poziom lecznictwa siarczanego przez oddanie do użytku łazienek siarczanych II i III klasy, przebudowanych z dawnych łazienek ulgowych i szpitalnych. O ile dawne łazienki mieściły po 3 wanny w jednej sali klasy III i po 2 w klasie II, o tyle obecnie wszystkie kabinie przebudowanych łazienek mają tylko pojedyncze i podwójne wanny.

Zakład przyrodolecznicy mieści się w specjalnym gmachu i wyposażony jest w konieczne urządzenia i aparaty, związane z wymienionymi działami lecznictwa.

Rekordowy rozwój Rabki

Doskonałe urządzenie lecznicze. — 27.000 kuracjuszy w r. 1937

Pierwsze wrażenie, jakie odnosimy, przyjeżdżając po paru latach do Rabki, jest to, że Rabka zmieniła się prawie nie do poznania.

Przyrodzone warunki klimatyczne, liczne źródła mineralne o typie solanki ze znacznymi ilościami jodu i bromu, piękno krajobrazu Beskidów Zachodnich, bogactwo lasów, rzeka, łagodny klimat, oto pokrótce czynniki naturalne, które sprawiły, że Rabka zajęła jedno z czołowych miejsc wśród uzdrowisk polskich.

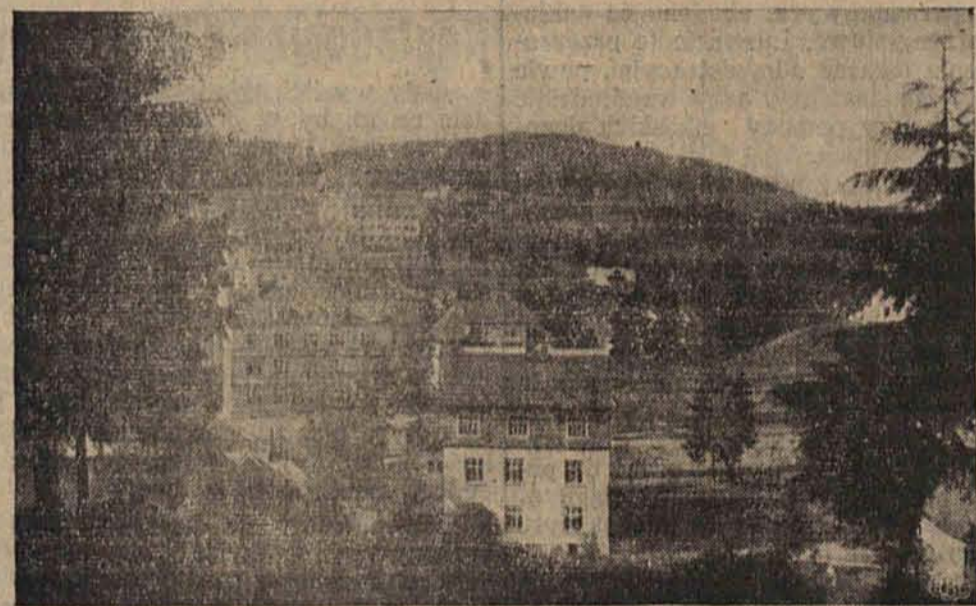
Są to naturalne wartości przyrody, wartości duże i nie do zastąpienia. — Przestrzeń, perspektywa, bujna roślinność, słońce, woda.

Przyrodzone warunki uzdrowiskowe Rabki spotkały się z mądrą i energiczną gospodarką jej właścicieli. Widzimy to na każdym kroku: dobrze utrzymane drogi i chodniki, wielki i piękny park, świetnie utrzymane gmachy Zakładu Zdrojowego, urządzenia i laboratoria lecznicze na poziomie europejskim.

W tych warunkach rozumiała się staję wielka rozbudowa Rabki i wzrost popularności tego uzdrowiska w całej Polsce. Na licznych wzgórzach, które składają się na całość Rabki, powstają coraz to nowsze gmachy, wille, pensjonaty. Obok olbrzymich nowoczesnych gmachów, wzniesionych przez instytucje o charakterze społecznym, widzimy cały szereg pensjonatów, przeznaczonych dla kuracjuszy prywatnych. Wszystkie piękne, nowoczesne, wyposażone w pełny komfort. Tak dużo nowych budynków, wznoszonych po większej części przez inicjatywę prywatną, nie spotkaliśmy w żadnej ze zdrojowisk przez nas miejscowości kuracyjnych.

Dwie pierwszorzędne cukiernie i restauracje, dancingi, kino, sala koncertowa i teatralna, klub towarzyski, basen kąpielowy, korty tenisowe i wycieczki dopełniają całość.

Cała Rabka jest skanalizowana i oświetlona elektrycznością z elektrowni zakładowej, obsługującej obecnie cały

RABKA

Fot. Bulhak.

szereg miejscowości od Chabówki do Mszany Dolnej.

Pod względem frekwencji Rabka znajduje się w szeregu pierwszych uzdrowisk w Polsce. Frekwencja w roku

1937 wyniosła około 27.000 osób, w czym około 48 proc. dzieci. Poważny odsetek kuracjuszy w Rabce stanowią również mieszkańcy Łodzi i województwa łódzkiego.

Iwonicz

Iwonicz położony jest na północnym stoku Karpat, opadającym w dolinę Wisłoki, na wysokości 410 m.

Piękna ta miejscowość uzdrowiskowa rozwija się z roku na rok, zyskując sobie coraz większą popularność, co potwierdza najlepiej stały wzrost frekwencji. W roku 1934 leczono tam 8.000 osób, w 1935-ym o tysiąc więcej, w 1936-ym już cyfra kuracjuszy przekroczyła 10 tys., a w roku ubiegłym dosięgła 12.000. W ciągu czterech lat 50 proc. zwiększonej frekwencji to rezultat, jakim się nie każde uzdrowisko może pochwalić.

Silne lecznicze źródła, opisane wielokrotnie, zanalizowane, porównane z zagranicznymi — co nieraz wychodzi im

na korzyść nawet w stouunku do znanych uzdrowisk francuskich i niemieckich — od szeregu lat zdobywają sobie coraz liczniejszych zwolenników.

Cudowne podgórskie powietrze, nie za ostre, przesycone zapachem karpaccich lasów, prześliczny krajobraz i wspaniałe spacerki, wody pobliskiej Wisłoki — oto pokrótce wartości naturalne Iwonicza.

Tegoroczny sezon w Iwoniczu rozpoczął się dobrze. W obecnym sezonie zastajemy w Iwoniczu dwie poważne inwestycje: nowe ujęcie źródła Adolia, dokonane w najnowocześniejszy sposób i gwarantujące absolutną czystość tego skutecznego źródła, oraz zorganizowanie technicznego nadzoru nad urządzeniami

Jeżeli chodzi o urządzenia lecznicze, to jak już wspomnieliśmy, są one wyposażone i utrzymane doskonale.

Korzystając z uprzejmości dyrektora Zakładu Zdrojowego, p. d-ra K. Kadena zwiadzamy szczegółowo urządzenia zakładu. Wszędzie wzorowa czystość, spokój, wygoda, komfort i doskonała obsługa.

Oddział kąpiel mineralnych, jodobromo-solankowych dysponuje dużą ilością kabin I i II klasy. Specjalne kabinie dla kąpiel kwasowęglowych i piankowych.

Oddział borowinowy posiada dużą leżalnię oraz specjalną kabinę z wszelkimi urządzeniami do leczenia chorób kobiecych.

Oddział zawiązi „Fango” w muł źródłany jest pierwszą w Polsce placówką niezwykle skutecznego leczenia tą metodą reumatyzmu, artretyzmu i ischiasu.

Pozatem Rabka posiada oddział hydropatyczny, wzięwalnię, inhalatorium i oddział elektroterapii. Aparat Röntgena na miejscu. Zakład Zdrojowy ogrzewany centralnie.

leczniczymi, oddane w ręce specjalisty-inżyniera.

Ważną inowacją stanowi specjalna organizacja opieki nad kuracjuszami w ogólnym zakresie, posiadająca do dyspozycji wykwalifikowany i staranny personel. Tego rodzaju organizację posiada dotychczas tylko Iwonicz.

Rozbudowa Iwonicza postępuje szybko z roku na rok. Na terenach zakładowych, w najbliższym sąsiedztwie źródeł i łazienek, oglądamy szereg nowoczesnych pensjonatów.

W bieżącym sezonie Iwonicz otrzymał doskonale połączenia bezpośrednimi wagonami ze wszystkimi, najważniejszymi ośrodkami Polski, to też dojazd do Iwonicza nie następuje żadnych trudności.

